

Projektforslag til RUS-puljen 2022

Titel	Klimafamilier 2.0 – værktøjer til at arbejde med borgernes forbrugsmønstre
Hvilke udfordringer skal projektet løse	En stor del af danskernes aftryk på kloden skyldes vores forbrugsmønstre. Ifølge UNEP's Emissions Gap Report 2020 kan 2/3 af de globale CO2-udledninger kobles til husholdningernes forbrug og dermed vores livsstil. Samtidig er udvinding og forarbejdning af ressourcer årsag til 90 % af nedgangen i biodiversitet. Det er særligt forbruget og livsstilen i de mest velstående lande, herunder Danmark, der er problematisk. Og i hovedstadsregionen har borgernes forbrug generelt et klimaaftryk, der er tungere end gennemsnitsdanske, så det er et oplagt indsatsområde netop her. Der er i kommunerne en gryende interesse for at adressere disse udfordringer, men samtidig er det et vanskeligt område at arbejde med, fordi det kræver nye tilgange og metoder – især hvis vi skal bevæge os fra små afgrænsede eksperimenter og kampagner til egentlig systemforandring, som der ifølge FN er brug for. I Grønt Samarbejdsforum (hvor klimaministeren har mødtes med regionsrådsformændene), har der ligeledes været dialog om borgere, grøn omstilling og regionernes rolle heri. Mange kommuner har igennem flere år gjort mere eller mindre vellykkede forsøg med lokale borgerrettede initiativer såsom samkørsel, deleordninger, kurser i grøn madlavning osv. Dette er et arbejde, der kræver mange ressourcer, og kommunerne erfarer ofte, at de kun når de 10 % mest dedikerede borgere, men ikke rigtig når ud til de øvrige 90 %. Fra adfærdsforskningen ved vi, at en vigtig del af forklaringen på dette er, at mange af initiativerne modarbejdes af de rammer og sociale normer, der findes i samfundet i dag, og som i høj grad former vores adfærd. Skal vi lykkes med at gå fra eksperimenter til mainstream, er vi derfor nødt til at begynde at arbejde mere seriøst med rammerne for vores forbrugsmønstre og livsstil – og herunder også med de fortællinger og fremtidsbilleder der ligger bag vores sociale normer og vores samfundsindretning. Vi har identificeret, at kommunerne og regionen har vigtige roller at spille i at få denne forandring til at lykkes, og i dette projekt vil vi udvikle værktøjer til det.
Overordnet formål	I projektet udvikles værktøjer, som gør det mere tilgængeligt for kommuner (og regioner) at arbejde med borgernes forbrugsmønstre som led i klima- og bæredygtighedsarbejdet, herunder DK2020-klimaplanerne. Det konkrete omdrejningspunkt i projektet bliver et antal klimafamilier, som rekrutteres af de deltagende kommuner, og som forpligter sig på at forsøge at ændre deres livsstil og forbrugsmønstre markant for at reducere deres klimaaftryk. Samtidig får klimafamilierne et talerør til politikerne i deres

	kommuner og regionen, som forpligter sig på at lytte til familiernes input til, hvilke rammer der er brug for at ændre, for at gøre omstillingen lettere – og bestrebe sig på at være med til at ændre disse rammer. Projektet faciliterer således, at kommuner og region i højere grad end i dag kan gennemføre indsatser i samarbejde med borgerne, og skabe varige adfærdsændringer hos langt flere borgere end de 10 % mest dedikerede. Og at der dermed kan genereres markante reduktioner i både CO2-udledninger, ressourceforbrug, arealforbrug m.v.
Effekt	Når projektet afsluttes, vil der være udviklet et antal værktøjer, der kan bruges af alle kommuner og regioner. Værktøjerne vil være afprøvet i de kommuner, der deltager i projektet, og i regionen, og der vil være høstet erfaringer med konkrete indsatser som værktøjerne kan bruges i. Både klimafamilier, politikere og embedsfolk i de deltagende kommuner og regionen vil have opbygget indsigt i og erfaring med, hvorfor og hvilke livsstilsændringer der er nødvendige, og hvordan kommuner og region kan understøtte borgernes omstilling. Der vil være sket markante adfærdsændringer hos de deltagende klimafamilier, og der vil være gennemført politiske initiativer som understøtter og accelererer omstillingen hos både klimafamilierne og alle andre borgere.
Tiltag/handlinger i projektet	I projektet kan fx udvikles <u>værktøjer inden for følgende spor:</u> 1. Vidensgrundlag (fx faktaark, videoer, infografics, quizzer, effektmåling/KPI'er): Værktøjer som formidler nødvendigheden af at arbejde med borgernes forbrugsmønstre og skaber øget indsigt i, hvilke indsatser der batter m.v. 2. Fremtidsbilleder (fx scenarier, fremtidsrejser, prioriteringsspil): Værktøjer som skal bidrage til at konkretisere, hvordan hverdagslivet og samfundet kan se radikalt anderledes ud end i dag og alligevel skabe grundlag for gode meningsfulde liv. 3. Forandringsledelse (fx netværk, vidensdeling, mentor-ordning, eksempelsamling): Værktøjer som støtter den enkelte borger i at skabe omstillingsfællesskaber i lokalsamfundet og den enkelte medarbejder i at introducere nye tilgange i kommunens arbejde. <u>Værktøjerne udvikles og anvendes via følgende aktiviteter (som til dels overlapper i tid):</u> 1. Etablering af organisatorisk setup; Projektgruppe, styregruppe samt en referencegruppe med flere kommuner – gerne koblet til DK2020)

	2. Afdækning af behov og eksisterende erfaringer og værktøjer inden for de ovenstående spor (med involvering af referencegruppe) 3. Udvikling/tilpasning og pakketering af værktøjer, som kan understøtte klimafamilier, politikere og embedsværk. 4. Rekruttering af klimafamilier, som har mod på at afprøve (eller måske allerede er i gang med) radikale grønne forandringer i deres livsstil – og samtidig komme i dialog med deres lokalpolitikere. 5. Etablering af systematisk setup i hver kommune for, hvordan klimafamiliernes input løbende modtages og integreres i de politiske processer. 6. Afprøvning og videreudvikling af de udviklede værktøjer i samspil med klimafamilier, politikere og embedsfolk i de deltagende kommuner (samt referencegruppen). 7. Synliggøre og sprede værktøjer og erfaringer, bl.a. via referencegruppe og DK2020-netværk 8. Evt. fælles policy indsats rettet mod regeringen – med fokus på, hvad der bør ændres i de nationale rammer, for at hjælpe de lokale omstillings-initiativer på vej.
Projektperiode	Medio 2023 til primo 2025 (1½ år)
Partnere og projektorganisering	I projektet indgår følgende partnere: • Region Hovedstaden (projektleder) • Kommuner, som gerne vil gå i front med denne dagsorden: København, Rudersdal, Ballerup og Furesø. • CONCITO Desuden flere kommuner i referencegruppe, fordi de forventer at skulle arbejde med dette område i de kommende år (bl.a. Gladsaxe og Gentofte).
Økonomi	2 mio. kr. i RUS-midler 1 mio. kr. i egenfinansierede timer fra de deltagende kommuner (estimat)
Indsatsområde i RUS-handlingsplan 2020-2023	Klima & Miljø i balance: • Bidrage til at reducere klimaforandringerne (ved at understøtte markante CO2-reduktioner) • Medvirke til at anvende ressourcer bedre (ved at understøtte omstillingen til bæredygtigt forbrug og produktion)
Bidrag til FN's verdensmål	12 ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION 12 – Ansvarligt forbrug og produktion (fremmer ansvarlige forbrugsmønstre, som respekterer det miljø- og klimamæssige råderum) 13 KLIMA- INDSATS 13 – Klimaindsats (medvirker til at sænke danskernes globale klimaaftryk markant)